

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. II. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

9. **C**ontra istam conclusionem objicit primò Calvinus in suis institutionibus cap. 8. de fide num. 161. Augustinus contra Maximinum lib. 3. cap. 14. docet non Conciliorum sed Scripturarum autoritate de rebus fidei certandum esse, sic enim habet: Nec nunc ego Nicanum, nec tu debes Ariminense, tanquam præjudicaturus proferre Concilium: nec ego hujus autoritate, nec tu istius detineris: Scripturarum autoritatibus, non quorumcumque propriis, sed utriusque communibus testibus, res cum re, causa cum causa, ratio cum ratione, concertet: Ergo censet Concilia generalia, legitime congregata & celebrata, & à Summo Pontifice confirmata, non esse infallibilem regulam fidei, sed illa errori obnoxia esse. Unde lib. 2. de Baptismo cap. 3. dicit Concilia plenaria, à posterioribus emendari.

10. Respondeo primò, Calvinum sibi ipsi manifestè contradicere, ac seipsum ut ita dicam jugulare, cum loco citato num. 154. de antiquis Conciliis hæc scribat: *Veneror eorum ex animo, suoque in honore apud omnes esse cupio.*

Respondeo secundò, Augustinum eo loco Concilium legitime congregatis, & à Pontifice confirmatis, in definiendis rebus fidei auctoritatem non negare, cum ipsis tantam tribuat, ut ne ipsi quidem Evangelio se crediturum fateantur, nisi Catholica Ecclesia ipsum commoveret auctoritas, contra Epistolam fundamenti cap. 5. Sed cum controversia esset inter ipsum & Maximinum Arianum, qui Nicæni Concilii in quo definita fuit Filii Dei consubstantialitas, eaque novo vocabulo *Homousion* explicata, auctoritatem non adittebat; cumque ex alia parte in Concilio Ariminensi, ob pravitatem aliorum Episcoporum Arianorum, rejectum fuisset ob vocabuli novitatem, non enim *Homousion*, & Maximinus Nicæno Concilio, Concilium Ariminense opponeret. D. Augustinus videns non esse consumendum tempus in ostendendo quòd Concilium Nicænum erat legitimum, & Ariminense illegitimum, quia habebat argumenta ex Scriptura magis efficacia, dixit: *Nec ego hujus, nec tu illius autoritate teneris*: id est non vis teneri Concilii Nicæni auctoritate quam tibi objicio, nec ego Concilii Ariminensis quod opponis Nicæno: omittamus ergo Conciliorum auctoritatem, & ad Scripturas veniamus.

Ad id verò quod ex eodem Augustino lib. 2. de Baptismo subditur, dicendum est, ipsum ibi non loqui de fidei doctrina, sed de questionibus facti, qualis erat questio præcipua Catholicorum cum Donatistis, contra quos ibi disputat, an nimirum Cæcilianus libros sacros tradidisset hostibus Ecclesiæ: in his verò & similibus facti questionibus, Summum Pontificem & Concilia non esse infallibilia, omnes fatentur. Unde potest unum Concilium, etiam confirmatum, in definitionibus talium questionum, emendari ab alio.

11. Obijciunt secundò hæretici: Plura Concilia etiam in rebus fidei erraverunt: Ergo illa non sunt regula infallibilis nostræ fidei. Consequentia patet, Antecedens variis exemplis demonstrat. In primis enim (inquiunt) Pontifices Judæorum erraverunt in Concilio contra Christum inito Joan. 11. versu 47. Secundò, Conci-

lium Neocæsariense confirmatum à Leone IV. videtur errasse damnando secundas nuptias, ut verbis quæ habentur sess. 7. *Presbyter convinctus secundarum nuptiarum interesse non debet, cum præcipiatur secundis nuptiis penitentiam tribuere.* Tertio, Concilium Nicænum primum docet (inquit Lutherus) rebaptizandos esse Paulianos hæreticos. Quarto, Concilium Arelatense secundum, receptum in Ecclesia, can. 2. sic habet: *Assumi aliquem ad sacerdotium in vinculo conjugii constitutum, nisi fuerit promissa conversio, non oportet.* Quibus verbis Concilium damnare videtur conjugium, cum enim non sit conversio nisi à malo, jubere quod conjugatus convertatur, est conjugium damnare. Denique Concilium Toletanum primum, approbatum à Beato Leone, can. 17. dicit posse admitti ad communionem eum qui concubinam habet, modò non sit uxoratus.

Respondeo negando Antecedens, & ad primam illius probationem dico, Pontifices Judæorum errasse quidem in Concilio illo contra Christum inito, non agnoscendo ipsum ut Messiam, sed illos non processisse tunc more dogmatico & Conciliari, sed aperta invidia fuisse ductos, non vocato Christo, qui tot insignibus miraculis se Messiam esse & caput Ecclesiæ confirmaverat. Quamquam nec propriè fuit illud Concilium, sed conspiratio; non enim conveniunt Pontifices & Pharisei ad deliberandum de rebus fidei, & de bonis moribus, implorata suppliciter ope divinâ, sed ad perdendum Christum, ut patet ex propositione ibidem factâ versu 47. *Quid facimus, quia hic homo multa signa facit?* Si dimittimus eum sic, venient Romani, &c.

Ad secundam probationem de Concilio Neocæsariensi, dicendum ipsum loqui de secundis nuptiis, vivente adhuc primâ uxore; si de eo qui habens unam uxorem, matrimonio se conjungit cum alia. Dicit etiam potest quòd Concilium prohibet non quidem secundas nuptias, sed solemnitatem quæ in primo matrimonio fit, in secundo observari: in primo enim obnubuntur capita novarum nuptiarum velo quodam partim rubeo partim albo; canon autem citatus prohibet ne Presbyter celebraret secundum matrimonium cum hac caeremonia faciat.

Ad tertiam de Concilio Nicæno primo, dico quod quia Pauliani hæretici negabant Trinitatem, subindeque verè non baptizabant, rectè Concilium determinavit, baptizatos ab illis, esse iterum baptizandos.

Ad quartam de secundo Concilio Arelatenensi, respondeo conversionem non tantum dici de statu malo in bonum, sed etiam de statu bono in meliorem, ut patet ex doctrina D. Gregorii lib. 2. Epistol. cap. 100. vocantis professionem religionis conversionem. Unde sensus verborum Concilii est, non debere assumi aliquem ad sacerdotium in vinculo conjugii constitutum, nisi fuerit promissa conversio, id est nisi promittat quod aspirabit & tendet ad perfectiorem vitam statum, in quo certè nullus est error.

Ad ultimam de Concilio Toletano primo, dico illud nomine Concubina intelligere non eam quæ non est verè uxor, sed illam quæ ducta est sine dote, & absque externa solemnitate, ut rectè notavit Gratianus dist. 34. Can. *omnibus*: eo modo quo Scriptura Genes. 25. vocat Agar concubinam Abraham, quæ tamen vera erat uxor illius, ut patet ex Genes. 16. Neque obstat quòd Beatus Leo qui hoc Concilium confirmavit, in

Epistola 92. ad Rusticum Narbonensem cap. 4. A
dicit concubinam non esse veram uxorem; ibi
enim nomen concubinae sumit aliter quam Pa-
tres Concilii Toletani, nimirum pro ea quae sine
mutuo consensu perpetuo vivendi simul, assu-
mitur ad consortium thori.

ARTICULUS II.

*Recensentur breviter omnia Concilia Genera-
lia, in Ecclesia celebrata.*

Concilia generalia in Ecclesia celebrata in
tres classes dividi solent: Quaedam enim
sunt ab Apostolica Sede approbata, & ab uni-
versali Ecclesia recepta; quaedam omnino re-
probata, & quaedam partim approbata, & par-
tim reprobat.

Concilia generalia approbata numerantur
huc usque decem & octo. Primum est Nicenum
325. Episcoporum, celebratum sub Sylvestro Pa-
pa Anno 325. Constantino imperante. In eo duae
potissimum controversiae definitae sunt, una de
celebratione Paschatis, altera de divinitate
Christi, adversus haeresim Arianam.

Secundum est Constantinopolitanum I. 380.
Patrum, celebratum sub Damaso Papa Anno
Domini 381. pro Divinitate Spir. S. adversus
Macedonium illam negantem.

Tertium est Ephesinum I. Episcoporum du-
centorum, celebratum sub Celestino I. Anno
Domini 431. contra Nestoriam haeresim, ponentis
in Christo duas personas, humanam, & divinam.
Quartum est Chalcedonenle 630. Episcoporum,
celebratum sub Leone I. Anno Domini 451. ad-
versus haeresim Eutychetis, unam tantum in
Christo naturam asserentis post Incarnationem.

Quintum est Constantinopolitanum II. Epi-
scoporum 165. celebratum sub Vigilio Anno
Domini 529. adversus tunc invalescentem Ori-
genis haeresim, nec non ad sedandos fluctus dis-
sentionum, quibus Ecclesia tunc temporis de-
catione Synodi Chalcedonenlis agitabatur.

Sextum est Constantinopolitanum III. Epi-
scoporum 289. celebratum sub Agathone Papa
Anno Domini 630. ad damnandam haeresim
Monothelitarum, unicam in Christo volunta-
temponentium.

Septimum est Nicenum II. Episcoporum
330. celebratum sub Adriano I. Papa Anno Do-
mini 787. adversus Iconomachos haereticos,
hoc est, sanctarum Imaginum impugnatores.

Octavum est Constantinopolitanum IV. E-
piscoporum 383. celebratum sub Adriano II. an-
no Domini 869. propter tyrannicam depositio-
nem Ignatii Patriarchae Constantinopolitani,
cui Photius contra sacros Canones substitutus
fuerat, cujus suasu, & operâ Graeci ceperunt
manifeste contra Primatum Romani Pontificis,
quem prius semper agnoverant, sentire, & do-
cere. Ceperunt quoque Latinos odio capitali
prosequi, & tanquam anathemate percussos de-
votare, eo quod addiderint Symbolo Niceno,
& Constantinopolitano verba illa (*Filioque*)
quare palam Graeci sese à Romanis, & Latinis
diviserunt; indeque nulla amplius celebrata sunt
Concilia Generalia in Oriente, sed in Occiden-
te solum.

Nonum est Lateranense I. mille fere Patrum,
hoc est, Episcoporum, & Abbatum, celebra-
tum sub Calixto II. anno Domini 1122. contra
Saracenos, pro recuperanda Terra Sancta, sed
non extat.

Decimum est Lateranense II. circiter mille
Episcoporum, & Abbatum, celebratum sub In-
nocentio II. anno Domini 1139. contra Antipa-
pam Petrum Leonem, & pro jure Cleri.

Undecimum est Lateranense III. Episcopo-
rum fere trecentorum, celebratum sub Alexan-
dro III. anno Domini 1179. pro reformatione
Ecclesiae, & contra Waldenses.

Dodecimum est Lateranense IV. Patrum
1285. ex quibus erant duo Patriarchae Orientales,
Constantinopolitanus, & Hierosolymitanus; Ar-
chiepiscopi tum Graeci, tum Latini 70. Episcopi
400. Abbates 12. Priores conventuales 800. ce-
lebratum fuit sub Innocentio III. qui ipsi etiam
praesuit, anno Domini 1215. contra varias haere-
ses, transubstantiationisq; vocabulum in Sacra-
mento altaris, in hoc Concilio approbatum est.

Decimum tertium est Lugdunense I. cele-
bratum sub Innocentio IV. anno Domini 1245.
contra Fridericum II. Imperatorem, qui ad
Concilium vocatus, & venire recusans, tan-
quam hostis Ecclesiae iudicatus, Regno Siciliae,
& Imperio Romanorum privatus est. Actum
etiam fuit de recuperanda Terra Sancta, San-
cto Ludovico Rege constituto Duce illius
quinta expeditionis sacrae.

Decimum quartum est Lugdunense II. Patrum
fere mille, ex quibus erant Episcopi 500. Abba-
tes 60. & alii Praelati minores, celebratum sub
Gregorio X. anno Domini 1274. contra errores
Graecorum, qui operâ, & indulgentiâ S. Bonaven-
turae, cum Latinis juncti sunt, & conciliati
super articulo de processione Spiritus Sancti.
Quare definitum est Spiritum Sanctum ex omni
aeternitate à Patre, & Filio procedere sed non
tanquam à duobus spiratoribus, sed ab uno Spi-
ratore, & principio: neq; duabus spirationibus,
sed unica tantum spiratione. Graeci enim puta-
bant, Latinos asserere, Spiritum Sanctum pro-
cedere à Patre, & Filio, tanquam à duobus Spi-
ratoribus, & principiis, duabus quoque spiratio-
nibus, non una. Fuit hæc concordia Graecorum
cum Latinis decima tertia, quamvis diu non per-
duravit, sicut nec praecedentes.

Decimum quintum est Viennense Episcopo-
rum fere 300. celebratum sub Clemente V. an-
no Domini 1311. Templariorum Ordo, qui annis
203. steterat, in eo suppressus & extinctus est.
Damnati Begardi & Beguinae, nec non reproba-
ta doctrina, quæ tradebatur animam rationis
compotem, non esse corporis humani formam.

Decimum sextum est Florentinum, Patrum
141. qui subscripserunt, & multorum aliorum qui
ante subscriptionem discesserant, celebratum
sub Eugenio IV. anno Domini 1439. In eo Graeci
ultimò convenerunt cum Latinis super quin-
que fidei articulos, de processione Spiritus Sancti
ab utroque, de Purgatorio in certo loco, &
corporali igne, de Primatu Ecclesiae Romanae,
& Pontificis super omnem Ecclesiam, quod La-
tini meritò addidissent Symbolo (*Filioque pro-
cedit*) actandem quod iustis de causis in azymo
consecrarent, quamvis Graeci, suo modo, in fer-
mentato. In hoc item Concilio Armeni sese ad
Ecclesiam Romanam reduxerunt, & recepe-
runt ab Eugenio IV. Decretum fidei, in quo
breviter continetur doctrina quam habet Ec-
clesia Romana de septem Sacramentis.

P p

Decimum

Tom. IV.